

2025-04-29



HERRLJUNGA
KOMMUN

Revisorernas redogörelse för verksamhetsåret 2024

2025-04-22

90 k
A 21 A

Innehållsförteckning.

1. Uppdrag och organisation	2
1.1 Uppdrag	2
1.2 Organisation.....	2
1.3 Ekonomi.....	2
2. Verksamhet och insatser	2
2.1 Sammanträden och övriga möten.....	3
2.2 Kommunikation och information	3
2.3 Sammanfattning av årets granskning.....	3
2.3.1 Grundläggande granskning.....	3
2.3.2 Särskilda/Fördjupade granskningar	5
2.3.3 Granskning av bokslut och årsredovisning	6
2.3.4 Granskning av delårsrapport 2024.....	7
3. Lekmannarevision	7
4. Ansvarsprövning och slutbedömning	7

2 4 12
90
2

1. Uppdrag och organisation

1.1 Uppdrag

Kommunrevisionen är kommunfullmäktiges granskningsorgan och har till uppgift att granska nämnders och styrelser verksamhet. Revisorernas uppgift enligt kommunallagen är att granska all verksamhet som bedrivs inom styrelser och nämnders ansvarsområden i den omfattning som följer av god revisionssed. Kommunrevisionen utförs på kommunfullmäktiges uppdrag av förtroendevalda revisorer med biträde av sakkunniga yrkesrevisorerna inom ramen för gällande reglemente och god revisionssed. Revisorerna bestämmer själva inom tilldelade ekonomiska ramar inriktning och omfattning av sin granskning.

Vi, förtroendevalda revisorer i Herrljunga kommun har granskat kommunstyrelsens och nämndernas verksamhet i syfte att bedöma och pröva om verksamheterna har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen inom nämnderna har varit tillräcklig.

De valda lekmanrevisorerna har också granskat verksamheten i kommunala bolag i syfte att bedöma och pröva om verksamheterna har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om den interna kontrollen inom bolagen har varit tillräcklig.

Granskningen har utförts i enlighet med den beslutade revisionsplanen. Revisionsplanen baserades på den bedömning av väsentlighet och risk som vi revisorer har utfört med stöd av sakkunniga biträden.

1.2 Organisation

Kommunrevisionen i Herrljunga kommun består av 6 revisorer valda av fullmäktige för mandat perioden 2022-2026.

Namn	Uppdrag	Övriga uppdrag
Jonny Gustafsson	Revisor, ordf.	Lekmannarevisor i Nossan Förvaltning AB.
Göte Olsson	Revisor, v. ordf.	Lekmannarevisor i Herrljungabostäder AB, Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler.
Ann Welander	Revisor	Lekmannarevisor i Herrljunga Elektriska AB, Herrljunga Elnät AB, Herrljunga Vatten AB.
Lars-Erik Wessbo	Revisor	Lekmannarevisor i Herrljunga Elektriska AB, Herrljunga Elnät AB, Herrljunga Vatten AB.
Kent Hassmer	Revisor	Lekmannarevisor i Nossan Förvaltning AB.
Lars - Göran Karlsson	Revisor	Lekmannarevisor i Herrljungabostäder AB, Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler.

För fullgörande av revisionen har revisorerna biträtt av Deloitte AB. Avtal med sakkunniga biträden innebär att Deloitte AB granskar delårsbokslut, årsredovisning samt vid behov genomför de fördjupande granskningar som revisorerna finner påkallade. Deloitte stödjer även revisorerna i det löpande revisionsarbetet.

Kompetensutveckling under 2024

Under året har revisorerna agerat värdar för en kommunöverskridande konferens i Sjuhäradsområdet, konferensen belyste arbetet med revision och erfarenhetsutbyte. Några revisorer deltog i SKR:s digitala utbildningskonferens.

1.3 Ekonomi

Revisorernas budget för 2024 uppgick till 792 tkr. Revisorernas verksamhet för 2024 har bedrivits inom tilldelad ekonomisk ram.

2. Verksamhet och insatser

Nedan redovisas kommunrevisorernas sammanträden, granskningsinsatser, överläggningar och övrig informationsinsamling under 2024.

90 H
2
H
L
T

2.1 Sammanträden och övriga möten

Kommunrevisionen har under året haft 11 ordinarie sammanträden. Till vissa av dessa har politiska företrädare och tjänstemän bjudits in för att presentera sina ansvarsområden eller för en redovisning av frågeställningar som revisorerna aktualiserat. Utöver ordinarie sammanträden och möten med politiska företrädare och tjänstemän har revisorerna haft särskilda överläggningar med nämnder. Utöver möten med politiska företrädare och tjänstemän från kommunstyrelsen och nämnder har kommunrevisionen även haft möten och överläggningar med kommunfullmäktiges presidium under 2024. Där bland annat revisorernas budget, revisionens uppdrag samt information om genomförda, pågående och planerade granskningar har diskuterats.

2.2 Kommunikation och information

Revisorerna i Herrljunga kommun är kända för allmänheten, vilket medfört att information och kommunikation huvudsakligen skett i form av enskilda samtal med kommuninvånare som hört av sig till revisorerna. Förda samtal och/eller framförda synpunkter har rapporterats till revisionskollegiet. Dessutom har revisorerna offentliggjort (publicerat på kommunens hemsida) sina granskningar för allmänheten.

2.3 Sammanfattning av årets granskning

Årets granskning har baserats på en risk- och väsentlighetsbedömning av kommunstyrelsens och nämndernas verksamhet. Bedömningen har legat till grund för revisionsplanen för 2024. Granskningen har skett genom grundläggande granskning, granskning av delårsbokslut och årsbokslut/årsredovisning samt fördjupade granskningar.

2.3.1 Grundläggande granskning

Löpande bevakning

Revisionen har löpande följt nämndernas arbete genom att ta del av protokoll och handlingar. Utöver läsning av protokoll och handlingar och dialogmöten har politiska företrädare och tjänstemän bjudits in för att presentera sina ansvarsområden eller för en redovisning av frågeställningar som revisorerna aktualiserat.

Dialogmötena

Inom ramen för grundläggande granskning och som komplement till den övriga uppföljningen av kommunstyrelsens och nämndernas arbete har förtroendevalda revisorer i Herrljunga kommun tillsammans med sakkunnigt biträde genomfört särskilt möte med nämndspresidium och förvaltningschefer under hösten 2024. Syftet med dessa möten har varit att öka kännedomen om nämndernas förutsättningar, beslut, ambitioner och interna kontroll samt att stärka kommunikationen mellan revisorerna och nämnderna/styrelsen. Huvudsakligen har frågorna berört områden såsom: mål och målnuppfyllelse, ekonomi, budget, ekonomistyrning och kostnadskontroll, intern kontroll inkl. nämndernas egna riskanalyser samt uppföljning av tidigare granskningar. Utöver dessa gemensamma övergripande frågor har ett antal mer nämndspecifika verksamhetsområden behandlats vid träffarna. Efter varje möte har revisorerna sammanställt sina väsentligaste iakttagelser och delgett dessa till respektive nämnd genom en missivskrivelse. Nedan redovisas sammanställning av de väsentliga iakttagelser från dessa dialogmöten.

Kommunstyrelsen

Det noterad att kommunstyrelsen har arbetet med att säkerställa en budget i balans genom kontinuerlig uppföljning och noggranna verksamhetsdialoger. Det är också glädjande att kommunstyrelsen har identifierat behovet av att utveckla sitt arbete med målstyrning och indikatorer. Samtidigt står kommunstyrelsen inför flera utmaningar. Uppföljningen inom ramen för uppsiktsplikten fokuserar idag främst på ekonomiska aspekter, och det finns behov av att även inkludera verksamhetsmässiga resultat, såsom skolresultat och kvalitet i äldreomsorgen, i uppföljningen. Vidare framgår det att implementeringen av digitaliseringsstrategin är ojämn och att strategin inte är fullt känd i hela organisationen. En mer systematisk tillämpning är nödvändig för att säkerställa effektivisering och modernisering av verksamheterna. Slutligen behöver arbetet med befolkningstillväxt konkretiseras ytterligare genom långsiktiga strategier och åtgärder som stärker kommunens attraktionskraft och skapar förutsättningar för hållbar utveckling.

Bildningsnämnden

Bildningsnämnden har arbetet med att skapa en mobilfri skolmiljö, där samtliga årskurser från F-9 nu omfattas av mobilförbud. Nämnden lyfter att detta har lett till minskad kränkande behandling samt ökad fokus på studier och fritidsaktiviteter. Det är också glädjande att nämnden har en tydlig prioritering kring läs- och skrivutveckling i yngre åldrar samt ett förvaltningsövergripande matematikprojekt i samarbete med Borås Högskola och Navet Science

god
3
A
L
B

Center. Samtidigt står bildningsnämnden inför betydande utmaningar. För det första framgår det att skolnärvaron, särskilt i årskurserna 7–9, är en utmaning där den genomsnittliga närvaron är 81 %. Nämnden arbetar med uppdaterade riktlinjer och åtgärdsstrappar, men det finns behov av ytterligare åtgärder för att säkerställa en varaktig förbättring. För det andra är skillnader i måluppfyllelse mellan pojkar och flickor fortsatt ett problem, där pojkarnas resultat är lägre i flera ämnen. Detta kräver riktade insatser för att öka likvärdigheten i undervisningen och stödja pojkars lärande. Slutligen står nämnden inför ekonomiska utmaningar kopplade till gymnasieskolan, där ökade kostnader för interkommunala ersättningar och vikande elevunderlag skapar ekonomiska påfrestningar som behöver hanteras.

Socialnämnden

Det noteras att socialnämnden har arbetet med att stärka kvalitetsarbetet och den interna kontrollen. Nämnden framhåller att uppföljningsmöten och systematiska åtgärdsplaner har införts för att hantera avvikelser och förbättra verksamhetens kvalitet, med särskilt fokus på erfarenheter från särskilda boendet Hagen. Det är också glädjande att nämnden beskriver framsteg med att införa en ny resursfördelningsmodell inom hemtjänsten, som enligt nämnden syftar till att skapa en bättre koppling mellan beslutade insatser och resurser. Trots dessa framgångar står socialnämnden inför flera utmaningar. För det första är personalomsättningen, särskilt bland chefer inom äldreomsorgen och hemtjänsten, en pågående utmaning som påverkar verksamhetens kontinuitet och stabilitet. För det andra framhålls ökade kostnader för placeringar av barn och unga, där komplexa ärenden och behovet av konsulentstödda familjehem driver upp kostnaderna. Slutligen är de demografiska utmaningarna, med en ökande andel äldre invånare, en fråga som kräver långsiktiga lösningar för att säkerställa kompetensförsörjning och resurser inom äldreomsorgen.

Samhällsbyggnadsnämnden

Det noteras att samhällsbyggnadsnämnden har arbetet med digitalisering och e-tjänster, som exempelvis för bygglovshantering och digital post. Detta har enligt nämnden effektiviserat verksamheten och frigjort tid för handläggare. Det är även glädjande att nämnden aktivt arbetar med underhållsplanering och har kommit ikapp tidigare underhållsunderskott, särskilt inom infrastruktur så som vägar, gator och parker. Samtidigt står nämnden inför flera utmaningar. Nämnden lyfter att arbetet med tillsyn inom miljö- och hälsoskydd är begränsat på grund av resursbrist, vilket riskerar att påverka rättssäkerheten och allmänhetens förtroende för verksamheten. Vidare framkommer att trafikproblemen vid industriområden, orsakade av ökad lastbilstrafik, skapar slitage på vägar och försämrad framkomlighet. Det finns behov av bättre samverkan med Trafikverket och tydligare krav på företag i bygglovsprocesser för att hitta långsiktiga lösningar. Slutligen finns det en utmaning kopplad till nämndens involvering i arbetet med detaljbudgeten. Nämnden behöver vara mer delaktig i budgetprocessen för att säkerställa politisk förankring och en tydligare koppling mellan ekonomin och verksamhetens mål.

Internservicenämnden

Internservicenämnden har arbetet med digitalisering och effektivisering av lokalvården. Genom implementeringen av digitala system, har verksamheten förbättrat arbetsfördelningen och säkerställt att städstandarder och hygienkrav uppfylls. Det är även glädjande att nämnden har lyckats hålla en låg sjukfrånvaro och personalomsättning. Samtidigt står nämnden inför flera utmaningar. Den första handlar om underhållsskulden för kommunens fastigheter, där minskade reinvesteringsbudgetar gör det svårt att genomföra nödvändigt underhåll. Detta riskerar att leda till ökade kostnader på sikt och påverka fastigheternas funktion och kvalitet negativt. Vidare finns det ekonomiska utmaningar kopplade till låga uthyrningsgrader, särskilt för Gäsenegården, där stora delar av fastigheten står tomma och genererar ett betydande underskott. Slutligen framhålls att resursbrist inom investeringsprocessen begränsar möjligheten att hantera både underhåll och nya projekt effektivt. Nämnden lyfter att kapaciteten är otillräcklig och att projektledning behöver inkluderas som en del av investeringskalkylerna för att säkerställa genomförande.

Servicenämnden IT/Telefoni

Servicenämnden IT/Telefoni har under året genomfört flera strategiska initiativ som stärker digitaliseringen i Herrljunga och Vårgårda kommuner. En särskild styrka är etableringen av digitaliseringsrådet, vilket har förbättrat samordningen mellan förvaltningar och skapat en mer strukturerad process för systeminköp. Genom att identifiera och kartlägga befintliga IT-lösningar har onödiga investeringar kunnat undvikas, vilket bidrar till ökad kostnadseffektivitet och bättre resursutnyttjande. En annan framgång är nämndens arbete med cybersäkerhet, där penetrationstester och förstärkta säkerhetsrutiner har implementerats för att identifiera och hantera potentiella hot.

Samverkan med andra kommuner och myndigheter har dessutom stärkt den övergripande IT-säkerheten. Trots dessa framsteg står nämnden inför betydande utmaningar. För det första behöver arbetet med resursfördelningsmodeller ses över, då nuvarande modell upplevs som mindre rättvis i förhållande till faktiska behov och användning av IT-tjänster. Detta påverkar förvaltningarnas budgetar och riskerar att begränsa IT-stödet där det behövs som mest. För det andra krävs en tydligare strategi för att hantera AI och digitala innovationer. Även om AI ger möjligheter för verksamhetsutveckling, finns det etiska och säkerhetsmässiga utmaningar som behöver hanteras för att säkerställa rättssäkerhet och kvalitet. Slutligen identifierades utmaningar kopplade till genomförandet av NIS 2-direktivet, där kommunerna står inför ökade krav på cybersäkerhet, incidenthantering och regelefterlevnad, vilket kräver både resurser och kompetenshöjning inom organisationen.

2.3.2 Särskilda/Fördjupade granskningar

Kommunrevisionen har under 2024 med stöd av Deloitte genomfört två fördjupade granskningar, samt granskning av delårsrapport och årsredovisningen (räkenskaper) inkl. granskning av måluppfyllelse och god ekonomisk hushållning 2024.

Granskning av den systematiska kvalitetsarbete inom särskild boende

De förtroendevalda revisorerna i Herrljunga kommun har med stöd av Deloitte genomfört en granskning av systematiska kvalitetsarbetet inom äldreomsorgen i Herrljunga kommun för att bedöma om socialnämnden säkerställt en tillfredsställande styrning och kontroll över detta arbete, särskilt inom särskilt boende. Granskningen visar att socialnämnden till stor del har säkerställt en tillfredsställande styrning och kontroll, men det finns noterbara brister i beslutsfattande och uppföljning av återkoppling från kvalitetsarbetet. Bristande åtgärder, inkonsekvent avvikelshantering och en ökning av fallolyckor och läkemedelsavvikelser indikerar att styrningen och kontrollen inte är tillräcklig för att fullt ut säkerställa kvalitet och säkerhet inom särskilt boende.

Brukarundersökningar visar på en upplevd låg kvalitet inom flera centrala områden i särskilt boende. Boende rapporterar brist på sociala aktiviteter och begränsad delaktighet i beslut som påverkar deras vardag. Många upplever ensamhet och otillräcklig stimulans, vilket negativt påverkar deras livskvalitet. Det finns även oro över tillgången till sjuksköterskor, vilket förstärker känslan av otillräcklig vård och omsorg. Trots ambitionen att involvera brukare och deras närstående i kvalitetsarbetet, finns det ingen verifiering att detta sker systematiskt, vilket skapar en känsla av osäkerhet och bristande inflytande över deras vård och omsorg.

Intervjuer med förvaltnings- och verksamhetsledningen visar att de inte delar den negativa bilden från brukarundersökningarna. De anser att resultaten inte helt speglar deras upplevelse av det dagliga arbetet och pekar på ett förväntningsgap mellan brukare/anhöriga och verksamheten. Ledningen har försökt överbrygga detta gap genom förbättrade kommunikationsinsatser, exempelvis genom sociala medier.

Socialnämnden har utarbetat riktlinjer och policyer för kvalitetsarbetet, men kommunikationen till personalen är inte alltid tillräcklig, vilket leder till inkonsekvent tillämpning av riktlinjerna och påverkar verksamhetens kvalitet. Det finns brister i att säkerställa att uppföljning och genomförande av dessa policyer sker i tillräcklig omfattning. Trots en strukturerad utbildningsplan för personalen är tillgången till utbildning ojäm, särskilt för timanställda och de som arbetar obekväma tider. Bristen på uppföljning av hur den förvärvade kunskapen tillämpas i praktiken kan minska effekten av utbildningsinsatserna.

Incident- och avvikelshanteringssystemet används ojämnt, och mindre allvarliga incidenter rapporteras inte alltid, vilket innebär att risker förblir oupptäckta och åtgärder inte vidtas i tid. Återkoppling till personalen är ofta begränsad, vilket minskar motivationen att rapportera avvikelser. Statistiken visar en ökning av fallolyckor och läkemedelsavvikelser under 2023, trots förebyggande insatser. Brister i dokumentation och användningen av larmsystem har lett till att hjälpinsatser ibland uteblivit eller försenats, vilket försämrar säkerheten för de boende.

Granskningen av nämndens protokoll visar att nämnden ofta väljer att "lägga information till handlingarna" utan att fatta konkreta beslut om nödvändiga åtgärder, även när återkoppling och underlag från kvalitetsarbetet tydligt påpekar brister. Detta passiva agerande innebär att viktiga förbättringsåtgärder inte alltid genomförs, vilket kan äventyra kvaliteten och säkerheten inom verksamheten.

För en mer detaljerad redovisning av granskningens resultat hänvisas till den fullständiga granskningsrapporten.

Granskning av verkställighet av fullmäktige beslut

De förtroendevalda revisorerna i Herrljunga kommun har med stöd av Deloitte genomfört en granskning av verkställigheten av fullmäktigebeslut, inklusive motioner och medborgarförslag. Syftet med granskningen var att bedöma om kommunstyrelsen och nämnderna säkerställer att det finns ett ändamålsenligt system för återrapportering av genomförda uppdrag samt avvikelser från dessa, och att fullmäktiges beslut verkställs. Resultatet visar att Herrljunga kommun till viss del säkerställer detta, men befintliga processer för hantering av beslut är bristfälligt systematiserade och enhetliga, vilket försvårar uppföljning och återrapportering.

Granskningen identifierade flera brister i styrning, uppföljning och återrapportering av fullmäktiges bifallna motioner och medborgarförslag. Otydliga rutiner och avsaknad av enhetliga processer gör det svårt att säkerställa att beslut genomförs inom rimlig tid och enligt fullmäktiges intentioner. Antalet bifallna motioner och medborgarförslag har minskat kraftigt under perioden 2019–2024, vilket gör att bristerna i uppföljning och återrapportering blir mindre tydliga, men avsaknaden av en strukturerad uppföljningsprocess kvarstår som en risk om antalet bifallna förslag ökar.

Det går inte att avgöra om en bifallen motion eller ett bifallet medborgarförslag har verkställts inom rimlig tid, eftersom det saknas formella beslut som bekräftar genomförandet samt en systematisk process för att registrera och följa upp verkställigheten. Kommunstyrelsen och nämnderna saknar en enhetlig och systematisk process för uppföljning och återrapportering av bifallna motioner och medborgarförslag, vilket ökar risken för förseningar eller utebliven verkställighet.

Kommunstyrelsen och nämnderna har en passiv roll i att följa upp och hantera avvikelser från fullmäktiges bifallna motioner och medborgarförslag. Bristen på systematisk uppföljning ökar risken för att beslut inte genomförs som avsett. Sammanträdesprotokollen saknar ofta tydliga detaljer om ansvarsfördelning och tidsplaner, vilket skapar osäkerhet i uppdragsfördelningen och kan leda till förseningar. Styrdokumentet saknar tydliga krav på uppföljning och återrapportering av bifallna motioner och medborgarförslag, vilket leder till inkonsekvent tillämpning, begränsad insyn och försvårat ansvarsutkrävande.

Dokumentation som verifierar genomförandet av bifallna motioner och medborgarförslag saknas, och uppgifter från ansvariga nämnder och förvaltningar har ofta inte kunnat kontrolleras. Återrapportering av verkställda motioner och medborgarförslag sker inte systematiskt, och det saknas regelbundna statusuppdateringar. Tidsramar för verkställighet anges sällan, vilket skapar osäkerhet om genomförandet och gör det svårt att bedöma om beslut genomförs i rimlig tid.

För en mer detaljerad redovisning av granskningens resultat hänvisas till den fullständiga granskningsrapporten.

2.3.3 Granskning av bokslut och årsredovisning

Från och med år 2024 genomförs granskningen av årsredovisningen i kommuner enligt Standarden för kommunal räkenskapsrevision samt i enlighet med internationella revisionsstandarder (ISA). Denna nya standard fokuserar främst på räkenskaper och de finansiella aspekterna av kommunens verksamhet. Med tanke på att förtroendevalda revisorer, enligt kommunallagen, även är ansvariga för att granska och uttala sig om måluppfyllelse för finansiella och verksamhetsmässiga mål samt ekonomisk hushållning som beslutats av kommunfullmäktige, har årsredovisningsgranskningen för 2024 delats upp i två separata delar: *Del 1: Granskning av räkenskaper och finansiella delar*: Denna del fokuserar på granskning av kommunens räkenskaper för att säkerställa att de är korrekt upprättade och ger en rättvisande bild av kommunens ekonomiska ställning. *Del 2: Granskning av måluppfyllelse och god ekonomisk hushållning*: Denna del inriktar sig på att utvärdera hur väl kommunen har uppnått de mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning som fastställts av kommunfullmäktige.

Granskning av räkenskaper och finansiella delar

Granskning av räkenskaper och finansiella delar

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Herrljunga kommun har Deloitte AB genomfört en granskning av kommunens årsbokslut för 2024. I revisionen har följande områden bedömts: Om räkenskaperna ger en rättvisande bild, om verksamheten har skötts ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredsställande, om den interna kontrollen har varit tillräcklig, om balanskravet har uppfyllts samt om resultatet är i linje med de finansiella och verksamhetsmässiga målen. Resultaten och bedömningarna från granskningen har dokumenterats i ett särskilt yttrande från auktoriserad

6
7
90
Z

revisor från Deloitte, vilket har överlämnats till kommunens revisorer. För detaljerad information om granskningens resultat hänvisas till upprättad yttrande från auktoriserad revisor.

I sitt yttrande skriver auktoriserad revisor från Deloitte följande: "Vi har utfört en revision av årsredovisningen enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision för Herrljunga kommun för räkenskapsåret 2024-01-01 - 2024-12-31 avgiven av kommunstyrelsen 2025-03-12. Vi har granskat förvaltningsberättelsen, de sammanställda räkenskaperna samt drift- och investeringsredovisningen enligt särskilda instruktioner i Standard för kommunal räkenskapsrevision.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och årsredovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Herrljunga kommuns finansiella ställning per den 31 december 2024 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året."

Vidare skriver revisor: "Vi har utfört uppdraget enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Vårt ansvar enligt denna standard beskrivs närmare i avsnittet Det sakkunniga biträdets ansvar. Uppdraget är utfört utifrån opartiskhet och självständighet i förhållande till kommunen. Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden."

Granskning av måluppfyllelse och god ekonomisk hushållning

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna har sakkunnigt biträde (Deloitte) granskat Herrljunga kommuns årsredovisning för 2024. Syftet var att bedöma om redovisningen av god ekonomisk hushållning är förenlig med kommunfullmäktiges mål, med fokus på både finansiella och verksamhetsmässiga aspekter.

Granskningen visar att kommunstyrelsen till viss har gjort en samlad bedömning av måluppfyllelsen för de av kommunfullmäktige fastställda finansiella och verksamhetsmålen och att denna bedömning tydlig, välunderbyggd och rättvisande. Vidare, har kommunstyrelsen har gjort en samlad bedömning av god ekonomisk hushållning, men att denna bedömning inte är fullt ut integrerad, välgrundad eller motiverad i förhållande till den måluppfyllelse som redovisas i årsredovisningen. Vår samlade bedömning är att resultatet i årsredovisningen 2024 är delvis förenligt med de mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning som kommunfullmäktige har fastställt.

För detaljerad information om granskningens resultat hänvisas till upprättad granskningsrapport.

2.3.4 Granskning av delårsrapport 2024

Utöver granskning av årsredovisningen har vi även granskat delårsredovisning 2024. För detaljerad information om granskningens resultat hänvisas till upprättad yttrande från auktoriserad revisor.

3. Lekmannarevision

Lekmannarevisorerna i Herrljunga kommun har utfört granskningar av följande kommunägda bolag: Nossan Förvaltning AB, HERBO AB, Herrljunga Elektriska AB, Herrljunga Elnät AB, Herrljunga Vatten AB, och Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler. Dessa granskningar har genomförts i enlighet med kommunallagen och god revisionssed inom kommunal verksamhet. Granskningarna syftade till att säkerställa att bolagens verksamheter sköts i enlighet med de beslut som ägarna, det vill säga kommunfullmäktige, har fattat. Fokus låg på att kontrollera att dessa beslut verkställts korrekt och att verksamheterna håller sig inom de ramar som bolagsordningarna och ägardirektiven stipulerar. Under granskningen genomfördes samtal med ordförande och vd i varje bolag. Dessa samtal täckte viktiga områden som verksamhetens struktur, intern kontroll, finansiella resultat samt nuvarande och framtida utmaningar och planer. Resultaten och bedömningarna från granskningarna har dokumenterats i särskilda granskningsrapporter.

För detaljerad information om granskningens resultat hänvisas till bolagets granskningsrapport.

4. Ansvarsprövning och slutbedömning

Baserat på ovan redovisat underlag samt med utgångspunkt i kommunallagen och god revisionssed i kommunal verksamhet gör vi följande samlade bedömning:

Kommunstyrelsen

Vi bedömer sammantaget att kommunstyrelsen, i egenskap av nämnd, i **huvudsak** har bedrivit verksamheten på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt. Vi noterar dock att kommunstyrelsen redovisar ett underskott om cirka 0,5 mnkr för

7
90 2c

2024, vilket innebär ett negativt resultat i förhållande till budget. Det är viktigt att kommunstyrelsen säkerställer en ekonomi i balans under 2025 genom ändamålsenliga och effektiva åtgärder. Vi bedömer att kommunstyrelsen i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt. Vi konstaterar dock att det föreligger brister i styrning och ledning av räddningstjänsten. Kommunstyrelsen bör fortsatt prioritera utvecklingsarbetet inom detta område för att säkerställa en effektiv och sammanhållen verksamhet.

Vi bedömer att kommunstyrelsen inte fullt ut har utövat sin uppsiktsplikt enligt 6 kap. 1 § kommunallagen, i synnerhet vad gäller bildningsnämndens verksamhet och ekonomiska utveckling under 2024. Kommunstyrelsen har ett särskilt ansvar att följa upp nämndernas verksamhet och vid behov vidta åtgärder. Det är av stor vikt att uppsiktsplikten utövas i tillräcklig omfattning och i enlighet med gällande lagstiftning.

Nämnder

Vi bedömer sammantaget att bildningsnämnden endast delvis har bedrivit verksamheten på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt, då nämnden redovisar ett underskott om cirka 8,3 mnkr för 2024. Vidare bedömer vi att verksamheten endast delvis har bedrivits på ett ändamålsenligt sätt. Detta mot bakgrund av att studieresultaten i grundskolan fortsatt är låga och frånvaron hög. Vi noterar dock att flera insatser har genomförts i syfte att förbättra måluppfyllelsen, vilket vi ser positivt på. Samtidigt vill vi understryka vikten av att detta utvecklingsarbete fortsätter och att uppföljningen sker systematiskt för att uppnå långsiktiga förbättringar.

Vi bedömer att **övriga nämnder** (Socialnämnden, samhällsbyggnadsnämnden, internservicenämnden, servicenämnden IT/Växel/Telefoni, servicenämnden ekonomi/personal, valnämnden och valberedningen) har bedrivit sin verksamhet på ett ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen har varit tillräcklig.

Årsredovisning

Vi **bedömer** att räkenskaperna för år 2024 i allt väsentligt är rättvisande. Vi konstaterar dock att kommunen, i strid med 6 kap. 4 § lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning, fortsatt redovisar pensionsförpliktelser intjänade före 1998 som avsättning i balansräkningen i stället för som ansvarsförbindelse. Denna redovisningsprincip är inte i överensstämmelse med gällande lagstiftning, men påverkar enligt vår bedömning inte räkenskapernas tillförlitlighet i övrigt i sådan omfattning att det föranleder en modifiering av vårt uttalande.

Vi **bedömer** att resultatet i årsredovisningen för 2024 delvis är förenligt med de mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning som kommunfullmäktige fastställt. Vår granskning visar att måluppfyllelsen av fullmäktiges verksamhetsmål för 2024 varit begränsad. Vi uppmanar kommunstyrelsen att genomföra en systematisk analys av orsakerna till den bristande måluppfyllelsen samt att vidta relevanta åtgärder för att säkerställa en förbättrad måluppfyllelse och styrning mot god ekonomisk hushållning.

Herrljunga den 22 april 2025


Jonny Gustafsson


Göte Olsson


Ann Welander


Lars-Erik Wessbo


Kent Hassmer


Lars-Göran Karlsson